

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος Ν. Βαϊδάκη	xv
Πρόλογος Α. Μαγγανά	xvii
Πρόλογος συγγραφέα	xix

Εισαγωγή

Τα γενικά ψυχολογικά χαρακτηριστικά των ατόμων με σεξουαλική παραπνοματικότητα	1
Το βιολογικό υπόβαθρο των ατόμων με σεξουαλική παραπνοματικότητα	2

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Βιασμός

Ορισμός	5
Επδημιολογία του βιασμού	5
Ταξινόμηση και κλινικά χαρακτηριστικά των ατόμων που βιάζουν	6
Θεωρίες για τη σεξουαλική επιθετικότητα και το βιασμό	8
Ψυχοδυναμικές απόψεις	8
Συμπεριφορικές απόψεις	9
Φεμινιστικές απόψεις	10
Κοινωνιο-γνωσιακές απόψεις	11
Κοινωνιο-βιολογικές απόψεις	12
Παράμετροι που σχετίζονται άμεσα με τη σεξουαλική επιθετικότητα και τη διάπραξη του βιασμού	14
Προδιαθεσικοί παράγοντες	14
Προσχεδιασμός της διάπραξης βιασμού	15
Χαρακτηριστικά του θύματος και φύση της διάπραξης	16
Συναισθηματικοί παράγοντες και κίνητρο	17
Οι διαστάσεις επιθετικότητας και παρορμητικότητας	17
Ψυχοκοινωνικό ιστορικό ατόμων που καταδικάστηκαν για βιασμό	19
Οικογενειακό ιστορικό	19
Ιστορικό εκπαίδευσης	19
Εργασιακό ιστορικό	20
Κοινωνικό ιστορικό	20
Κοινωνικές δεξιότητες	20
Σεξουαλική ταυτότητα ατόμων που καταδικάστηκαν για βιασμό	21
Σεξουαλικό ιστορικό	21
Ερωτικές σχέσεις	22
Σεξουαλική προτίμηση και σεξουαλική διέγερση	23

Ειδικές ψυχολογικές παράμετροι που χαρακτηρίζουν τα άτομα που καταδικάστηκαν για βιασμό	24
Άρνηση και έλλειψη αντίληψης ή/και ανάληψης ευθύνης	24
Διαστρεβλώσεις της γνωσιακής διεργασίας	24
Έλλειψη ενσυναίσθησης	25
Ψυχιατρική εκτίμηση	26
Διάγνωση Άξονα Ι	26
Διάγνωση Άξονα ΙΙ	26
Συννοσηρότητα με παραφυλίες	27
Συννοσηρότητα με μη σεξουαλική επιθετικότητα	27
Μέθοδοι εκτίμησης ατόμων που καταδικάστηκαν για βιασμό	27
Κλινική συνέντευξη	27
Ψυχομετρικές κλίμακες	28
Μέτρηση της σεξουαλικής συμπεριφοράς	28
Μέτρηση των γνωσιών	30
Μέτρηση της άρνησης	31
Μέτρηση της ενσυναίσθησης	31
Εκτίμηση ερωτικών σχέσεων	31
Μέτρηση του θυμού	32
Μέτρηση της προσωπικότητας	32
Βιολογική εκτίμηση	34
Θεραπευτικές προσεγγίσεις ατόμων με ιστορικό διάπραξης βιασμού	35
Δεδομένα	35
Θεραπευτικές κατευθύνσεις	35

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Παιδοφιλία

Ψυχοπαθολογία	37
Ορισμός	37
Διαγνωστικά κριτήρια	37
Σχολιασμός κριτηρίων	38
Κατηγοριοποίηση	39
Επιδημιολογία	40
Αιτιολογία	40
Προδιαθεσικοί παράγοντες	40
Οι έφηβοι που κακοποιούν σεξουαλικά τα παιδιά	42
Εκτίμηση	42
Γενικές παρατηρήσεις	42

Κλίμακες	43
Φαλλομετρικές τεχνικές	43
Θεραπεία	44
Γενικές ψυχοθεραπευτικές τεχνικές	44
Συμπεριφορικές θεραπείες	45
Πρόληψη υποτροπής	46
Βιολογικές θεραπείες	47
Εκτίμηση θεραπειών	48
Εκτίμηση κακοποίησης παιδιού	48

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Αιμομιξία

Ψυχοπαθολογία	51
Ορισμός	51
Επιδημιολογία	51
Στοιχεία από την ιστορία	52
Αιτιολογία	53
Τύποι αιμομιξίας	54
Αιμομιξία πατέρα-κόρης	54
Αιμομιξία μεταξύ αδελφών	55
Αιμομιξία μητέρας-αγοριού	56
Εκτίμηση	56
Επιπτώσεις	58
Ψυχολογικές συνέπειες της αιμομιξίας	58
Οικογένειες υψηλού κινδύνου	58
Τριγωνοποίηση	58
Μετατραυματική διαταραχή	59
Θεραπευτική παρέμβαση	59

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Άλλες παραφιλίες

Επιδειξιμανία

Ψυχοπαθολογία	61
Διαγνωστικά κριτήρια	61
Ηλικία έναρξης	61
Επιδημιολογία	62
Στοιχεία προσωπικότητας	62

Σχέση με άλλες παραφιλίες	62
Λειτουργία στην οικογένεια	63
Ψυχοϊατροδικαστικά θέματα	63
Αιτιολογία	64
Ψυχαναλυτικό μοντέλο	64
Συμπεριφορικά-γνωσιακά μοντέλα	64
Η θεωρία διαταραχής της ερωτικής σχέσης	65
Νευρολογικά ευρήματα	66
Ορμονολογικά ευρήματα	66
Εκτίμηση	67
Ψυχιατρική εκτίμηση	67
Ψυχιατρική εξέταση	67
Ψυχολογικές δοκιμασίες-ερωτηματολόγια	67
Κλίμακες βαθμολόγησης	68
Πληθυσμογραφία πέους-Φαλλομετρία	69
Πολυγραφική μέθοδος	69
Θεραπεία	70
Συμπεριφορικές θεραπείες	70
Βιολογικές θεραπείες	76
Μελλοντικές κατευθύνσεις	77
Φετιχισμός	78
Ψυχοπαθολογία	78
Ιστορία	78
Διαγνωστικά κριτήρια	78
Επιδημιολογία	79
Κλινικά χαρακτηριστικά	79
Επιλογή του φετίχ	80
Αιτιολογία	81
Ψυχαναλυτικές θεωρίες	81
Συμπεριφορικές θεωρίες	81
Άλλες ψυχολογικές απόψεις	82
Θεωρίες κοινωνικής μάθησης	82
Ηθολογία	82
Κοινωνιοβιολογικές απόψεις	83
Βιολογικά ευρήματα και υποθέσεις	83
Θεραπεία	83

Εφαψιμανία	85
Ψυχοπαθολογία	85
Διαγνωστικά κριτήρια	85
Επιδημιολογία	85
Συνοδές παραφυλίες	86
Αιτιολογία	86
Εκτίμηση	87
Κλινική εκτίμηση	87
Εκτίμηση με σκοπό τη θεραπεία	87
Πληθυσμογραφία πέους	88
Θεραπεία	88
Γνωσιακή-συμπεριφορική θεραπεία	88
Βιολογικές θεραπείες	89
Σεξουαλικός σαδισμός	90
Ψυχοπαθολογία	90
Ιστορία	90
Διαγνωστικά κριτήρια	90
Επιδημιολογία	90
Συνοδά ευρήματα	91
Τύποι σαδιστικής συμπεριφοράς	91
Σαδιστικός φόνος και φόνος ηδονής	92
Σαδιστικός βιασμός	94
Αιτιολογία	95
Ψυχοδυναμικές θεωρίες	95
Συμπεριφορικές απόψεις	96
Βιολογικά ευρήματα και απόψεις	96
Εκτίμηση	96
Διαγνωστική προσπέλαση	96
Ερωτηματολόγια	97
Φαλλομετρικές τεχνικές	97
Θεραπεία	98
Σεξουαλικός μαζοχισμός	99
Ψυχοπαθολογία	99
Ιστορία	99
Ψυχικός και ηθικός μαζοχισμός	99
Είναι ο σεξουαλικός μαζοχισμός ψυχική διαταραχή;	100

Μαζοχισμός και ψυχοπαθολογία	100
Επιδημιολογία	101
Τα τρία πυρηνικά στοιχεία του μαζοχισμού	101
Ο μαζοχισμός στα δύο φύλα	103
Αιτιολογία	103
Ψυχαναλυτικές θεωρίες	103
Διάφορες ψυχολογικές θεωρίες	104
Θεωρίες μάθησης	105
Εκτίμηση	105
Εκτίμηση των μαζοχιστικών ενδιαφερόντων	105
Θεραπεία	106
Παρενδυματικός φετιχισμός	107
Ψυχοπαθολογία	107
Ορολογία	107
Διαγνωστικά κριτήρια	107
Προβληματισμοί που αφορούν τα διαγνωστικά κριτήρια	108
Αυτογυναικοφιλία	108
Είναι ο παρενδυματικός φετιχισμός ψυχική διαταραχή;	109
Αναπτυξιακή πορεία	111
Επιδημιολογία	111
Αιτιολογία	111
Βιολογικά δεδομένα	110
Ψυχοκοινωνικά δεδομένα	113
Εκτίμηση	114
Κλινική εκτίμηση	114
Εκτίμηση επικινδυνότητας	115
Θεραπεία	115
Ψυχοθεραπευτικές προσεγγίσεις	115
Βιολογικές θεραπείες	116
Ηδονοβλεψία	118
Ψυχοπαθολογία	118
Ορισμός	118
Διαγνωστικά κριτήρια	118
Ηλικία έναρξης	119
Επιδημιολογία	119
Χαρακτηριστικά στοιχεία του ηδονοβλεψία	120

Αιτιολογία	120
Ψυχαναλυτικές απόψεις	120
Θεωρία κοινωνικής μάθησης	121
Θεωρία διαταραχής της ερωτικής σχέσης	121
Βιολογικά ευρήματα	121
Εκτίμηση	122
Εκτίμηση με σκοπό τη διάγνωση	122
Κλίμακες	123
Φαλλομετρικές τεχνικές	123
Ιατροδικαστικά θέματα	124
Θεραπεία	124
Παραφιλία μη προσδιοριζόμενη αλλιώς	125
Ιστορία ταξινόμησης	125
Διαγνωστικά κριτήρια	126
Προβληματισμοί σχετικά με τα διαγνωστικά κριτήρια	126
Παραφιλίες που σχετίζονται με μη ανθρώπινα αντικείμενα	127
Ζωοφιλία	127
Κλυσμαφιλία	129
Μυρμηγκοφιλία	130
Οσφρησιοφιλία	130
Βρωμοφιλία	130
Ουροφιλία	131
Κοπροφιλία	131
Βαμπίρισμός	131
Παραφιλίες που σχετίζονται με ταπείνωση του ίδιου ή του/της συντρόφου	132
Τηλεφωνική σκατοφιλία ή αισχροφιλία	132
Αφηγησιοφιλία	133
Χρηματοστοφιλία	133
Καταστροφοφιλία	133
Εμετοφιλία	133
Παραφιλίες που σχετίζονται με μη συγκατατιθέμενα πρόσωπα	133
Νεκροφιλία	133
Υπνοφιλία	135
Συμφοροφιλία	135
Άτυπος εστιασμός σε ανθρώπινα αντικείμενα (εαυτό ή άλλους)	136
Υποξυφιλία	136
Ψυχοπαθολογία	136

Αιτιολογία	138
Ουρηθρικοί χειρισμοί	139
Μορφοφιλία	139
Μεροφιλία	140
Στιγματοφιλία	140
Αβαδισιοφιλία	140
Ακροτομοφιλία	140
Αποτεμνοφιλία	141
Νηπιασμός	141
Εφηβισμός	141
Γεροντοφιλία	141
Ανδρομιμητοφιλία	141
Αυτογυναικοφιλία	142
Γυναικοανδρομορφοφιλία	143
Σκοπτοφιλία	143
Τριολισμός	143
Πικτοφιλία	144
Αυταγωνιστοφιλία	144
Εγκληματοφιλία	144
Κλεπτοφιλία	144
Σεξουαλική εξάρτηση ή εθισμός	144

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Νομοθεσία των σεξουαλικών εγκλημάτων

Ιστορική εξέλιξη της νομοθεσίας για το έγκλημα του βιασμού	147
Η τρέχουσα νομοθεσία – Εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και εγκλήματα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής	149
Σχολιασμός της σύγχρονης νομοθεσίας για το βιασμό	153
Σχολιασμός των θέσεων της σύγχρονης νομοθεσίας και της Ψυχιατρικής για τη σεξουαλική κακοποίηση παιδιών	154

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Βιολογικά δεδομένα σε άτομα με σεξουαλική επιθετικότητα και σεξουαλική παρέκκλιση

Ανδρογόνα και σεξουαλική συμπεριφορά	157
Ιστορικά στοιχεία	157
Φυλετικές ορμόνες και συμπεριφορά	158

Τεστοστερόνη	159
Ανδρογόνα και ψυχικό ή σωματικό stress	161
Ανδρογόνα και διάθεση	162
Ανδρογόνα και γνωσιακή λειτουργία	163
Κοινωνικός σεξουαλικός διμορφισμός	166
Τεστοστερόνη και ανδρική σεξουαλική συμπεριφορά	167
Χορήγηση τεστοστερόνης και σεξουαλική συμπεριφορά	168
Επίδραση της σεξουαλικής συμπεριφοράς στην τεστοστερόνη	169
Ανδρογόνα και γυναικεία σεξουαλική συμπεριφορά	170
Ανδρογόνα και επιθετική συμπεριφορά	172
Ανδρογόνα και επιθετική συμπεριφορά στα ζώα	172
Ανδρογόνα και επιθετική-σεξουαλική συμπεριφορά στα ζώα	172
Ανδρογόνα και επιθετικότητα-σεξουαλικότητα σε παιδιά και εφήβους	174
Πρώιμη αρρενοποίηση	175
Εξωγενής χορήγηση τεστοστερόνης	176
Ανδρογόνα και αθλητική αγωνιστικότητα	177
Τεστοστερόνη και επιθετική συμπεριφορά	178
Τεστοστερόνη και αυτοβαθμολογούμενη επιθετικότητα	179
Τα ανδρογόνα σε άτομα με γενική παραπρωματικότητα	180
Ανδρογόνα και επιθετική ή άτυπη σεξουαλική συμπεριφορά	182
Τα ανδρογόνα σε άτομα με σεξουαλική επιθετικότητα και σεξουαλική παραπρωματικότητα	182
Τα ανδρογόνα σε άτομα με παρεκκλίνουσα ή άτυπη σεξουαλική συμπεριφορά	183
Νευροενδοκρινικά πρότυπα ανταπόκρισης σε άτομα με άτυπη επιλογή ερωτικού αντικειμένου	184
Τα αντιανδρογόνα στη θεραπεία σεξουαλικών παραπρωματιών	186
Φυλετικές ορμόνες και αμινεργικό νευροδιαβιβαστικό σύστημα στην παρεκκλίνουσα σεξουαλική συμπεριφορά	188
Δεδομένα από μελέτες σε ζώα	188
Ανδρογόνα και σεροτονεργικό σύστημα	188
Ανδρογόνα και νορεπινεφρινικό σύστημα	189
Ανδρογόνα και ντοπαμινεργικό σύστημα	190
Σχέσεις ανδρογόνων-οιστρογόνων	190
Δεδομένα από μελέτες σε ανθρώπους	191
Αλληλεπίδραση φυλετικών ορμονών και αμινεργικού νευροδιαβιβαστικού συστήματος στην εκδήλωση της συμπεριφοράς	191
Αλληλεπίδραση φυλετικών ορμονών και αμινεργικού νευροδιαβιβαστικού συστήματος στην εκδήλωση σεξουαλικής συμπεριφοράς	192
Η μονοαμινική θεωρία για τις σεξουαλικές παρεκκλίσεις (παραφιλίες)	194

Δεδομένα από τη συννοσηρότητα των παραφιλικών διαταραχών	195
Δεδομένα από την ψυχοφαρμακολογία των παραφιλικών διαταραχών	196

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Το προφίλ του σεξουαλικού δράστη στην Ελλάδα

Μέθοδος	199
Εισαγωγή	199
Το δείγμα	200
Καταγραφή ιστορικού και συμπλήρωση ψυχομετρικών κλιμάκων	200
Ψυχιατρική εκτίμηση	202
Στατιστική ανάλυση	202
Αποτελέσματα – Συζήτηση	203
Κοινωνικό προφίλ	203
Εγκληματολογικό προφίλ	205
Σεξουαλικό προφίλ	207
Ψυχιατρικό προφίλ	210
Ψυχιατρική διάγνωση, Άξονας I	210
Ψυχιατρική διάγνωση, Άξονας II	213
Συννοσηρότητα με παραφιλίες	214
Συννοσηρότητα με μη σεξουαλική επιθετικότητα	215
Το φαινόμενο της άρνησης και έλλειψης ανάληψης ευθύνης	215
Ο τρόπος γονεϊκής ανατροφής	216
Οι διαστάσεις της προσωπικότητας και τα επίπεδα επιθετικότητας, παρορμητικότητας και αυτοκτονικότητας	217
Προφίλ προσωπικότητας	220
Επίλογος – Προτάσεις	223
Δεδομένα από την πρωτογενή πρόληψη σεξουαλικής κακοποίησης μέσω της θεραπευτικής αντιμετώπισης των σεξουαλικών παραπτωμάτων	223
Προγράμματα σε κρατούμενους	223
Προγράμματα στην κοινότητα	225
Συμπεράσματα και αναδυόμενες προτάσεις για τη χώρα μας	226
Βιβλιογραφία	231